

Երբ եւ ուխտագնացությունն ի դաստիարակությունն մայրենի լեզվի

Սեպտեմբերի 5-ին ավելի քան 10 հասարակական կազմակերպություններ եւ քաղաքացիական ճախածնություններ Երևանում կանգնեցնեն «Հանուն հայալեզու կրթության» կարգախոսով երթ, որը կմեկնարկի Մասենադարանի մոտ եւ կեզարվակվի Սուրբ Սարգիս Եկեղեցուն:

Այնուհետև երթի մասնակիցները ուխտագնացություն կկազմակերպեն Օսականի Ս. Սեբորգ Մաեսոց եկեղեցի՝ հայ դրության հոր գործին իրենց հավասարությունը փաստելու համար: Ուխտագնացության նպատակն է հասարակությանը հիշեցնել, որ հայկական դրությունը դեռևս ստառնալիսի սակ են գտնվում, եւ ՄԺ առաջին ընթացքում քննարկված օտարալեզու դրությունների եւ լեզվի օրինագծերի փոփոխությունների նախագծերը վստահում են մայրենի լեզվով կրթվելու հայ երեխայի իրավունքը: Ուխտագնացության մասնակիցները կարտորելով Մաեսոցի գործունեությունը, ակցիայի ընթացքում կընդգծեն 21-րդ դարում ի հայտ եկած նոր մարտահրավերներին արձագանքելու եւ լեզվի խնդիրները լուծելու անհրաժեշտությունը:

«Հայոց լեզվով դրությունը 1600-ամյա դաստիարակությունը նրա դարբերական նորացման վկայությունն է: Այսօր եւս այն ունի բավարար հիմքեր՝ համադաստիարակելու իր ժամանակի դաստիարակներին եւ նորահայտ, բայց ոչ երբեք օտարալեզու դաստիարակներին», նշում են ուխտագնացության կազմակերպիչները:

Ս. Ս.

Թուրքիան չի սարանջատում հայ-թուրքական հարաբերությունները հայ-արքեպիսկոպոսական համատեղության, իսկ Ռուսաստանից էլ հիասթափված է հենց հայ-թուրքական հարաբերություններում աջակցություն չընդունելու դեպքում: Ավելին, Ռուսաստանը թեև ցանկանում է հայ-թուրքական հարաբերությունների բարելավումը, բայց դա տեսնում է ի վնաս թուրք-արքեպիսկոպոսական հարաբերությունների, որի դեմքում Ռուսաստանը կարող է ազ-

հայ-թուրքական հարաբերությունները մի քանակ կանխորոշված են համարում: Միևնույն ժամանակ, Թուրքիա-Ռուսաստան հարաբերությունները, ամենից քիչ իրար դեմ կրիվներ մղած դաստիարակող հանդերձ, այսօր սնտեսական առումով հասել են այնտեղ, որ Ռուսաստանը Թուրքիայի ամենատես գործընկերն է՝ 40 մլրդ դոլար առևտրաշրջանառությամբ:

2002թ.-ից, թուրք մասնագետի ներկայացմամբ, Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարությունը փոփո-

հայ-թուրքական հարաբերություններում առաջ գնալու ու սեփական հասարակության կողմից դրանով Արքեպիսկոպոսին դավաճանած չլինելու համար: «Հայ-արքեպիսկոպոսական հարաբերություններում դեմք է դրական հայ նկատմամբ, որ Թուրքիայի կառավարությունն իր հասարակությանը վաճառի դա, թե իր ձեռքումբ քայլեր են արվում», կարծում է թուրք քաղաքագետը:

Օգտվելով որոշ հետազոտողներից, մասնավորապես, Շեքարթեյով, թե Թուրքիան Հայաս-

Ռուսաստանը չի արդարացրել Թուրքիայի ակնկալիքները հայ-թուրքական կարգադրում

դեցություն ձեռք բերել Արքեպիսկոպոսի վրա: «Արմաս» ակումբում երեկ հյուրընկալված արտաքին գործերի նախարարության կազմակերպող հարցերի թուրք փորձագետ **Բեհլուլ Օզգանը**, ի փարս վերը նշվածի, ներկայացնում էր իր մոտեցումներն ու գնահատականները «Թուրքիայի վրած քաղաքականությունը վերափոխումն ու դրա ազդեցությունը Հարավային Կովկասում» թեմայով:

Սամբուլի Բողազի համալսարանի արտաքին գործերի նախարարության դասախոս **Բեհլուլ Օզգանը** իր խոսքը նախ սկսեց այն ժամանակվա, թե Երևանը Թուրքիայի սահմաններին ամենամոտ գտնվող մայրաքաղաքն է: Ու թեև մեկնաբանելով հարաբերությունները էլ Թուրքիայի հետ Հայաստանն ունի մասնություններ, թուրք մասնագետի մասնագետը, մասնագետը մակարդակում Հայաստանը Թուրքիայից ամենահեռվում է գտնվում: Օզգանի մասնագետը, այս ամենին զուգարկում է նաև այն, որ հայ եւ թուրք հասարակություններն իրար չեն ճանաչում, եւ անհարգաբարեկամ դասեր են սովորում:

Թուրքիայում, ըստ Օզգանի, Հայաստանը դիտարկվում է որպես Ռուսաստանի ամենամոտ գտնված կողմը, եւ դրանով հանդերձ

խոսությունների է ենթարկվել՝ ածանցվելով հիմնական դարձած «գրո խնդիր հարեանների հետ» մոտեցումից, որը, սակայն, մինչ օրս չի իրականացնում միայն Հայաստանի հետ: Մինչդեռ Օզգանը հավաստում է, որ Թուրքիայի կառավարությունն ամենայն ակնկալությամբ փորձում է բարելավել հարաբերությունները Հայաստանի հետ:

Յեթնամյակյան է, որ, Օզգանի ներկայացմամբ, որեւէ դարազային հայ-թուրքական հարաբերություններ չեն դիտարկվել ու չեն դիտարկվում հայ-արքեպիսկոպոսական օրինակներում որեւէ դրական հայի ակնկալիքներից զատ: Թուրք փորձագետը երեկ փոփոխեց, թե Թուրքիան ակնկալում է հայ-արքեպիսկոպոսական հարաբերություններում «փոքր դրական առաջընթաց», որը, Օզգանի մեկնաբանությամբ, «Դարաբաղի հարակից սարածիններից զոնե մեկ-երկու եղանակից հայկական զինուժի սիմվոլիկ դուրսբերումն է»: Իսկ թե ինչ նկատի ունի մասնագետը սիմվոլիկ ասելով, չմանրամասնեց:

Ամեն դեպքում, Օզգանը գտնում է, որ եթե հայկական զինուժը դուրս գա գոնե մեկ-երկու միլիոն երիտասարդներից, դա Թուրքիայի կառավարության համար օգտագործելի կլինի՝

սանի հետ սահմանի փակման հիմնում դրեց ոչ թե ընդհանրապես դարաբաղյան խնդիրը հենց Դարաբաղի ներսում, այլ միայն այն ժամանակ նման այլ արեց, երբ հայկական զինուժը մտավ Զարվաճառ:

Մյուս կողմից, Արքեպիսկոպոսի եկեղեցուն տեղի ունենալի իրադարձության առնչությամբ թուրք մասնագետը գտնում է, թե դա «Անաստիայի, ցավով, փոքրաթիվ դարձած ժողովուրդների իրավունքն է իրականացնելու իրենց արարողությունները եկեղեցիներում, ինչպես դա տեղի ունեցավ հունական մեծասանի դարաբաղյան»: Բացի այդ, Օզգանի մասնագետը, այսպիսի իրադարձությունները նաև սնտեսական նշանակություն ունեն, երբ ոչ բարվոք սնտեսական եղանակներ են փոխարինվում զբոսաբերական կայքերով:

Լրագրողների խնդրանքով անդրադառնալով Թուրքիայի կողմից ներկայացվող «լուռ» դիվանագիտությանը՝ Օզգանը նշեց, թե դա իսկապես տեղի ունի, քանի որ Հայաստանի կողմից արձանագրությունների վավերացման գործընթացի կատարմանը հետո անգամ հանդիպումներ հայ-թուրքական թեմայով տեղի են ունենում:

Ա.ՏՐՈՒՄՅԱՆՆԱԿՅԱՆ

Զրույցներ Թուրքիայի մասին

Ինչպիսին է ժամանակակից Թուրքիան, ինչն է առավելապես հետաքրքիրը թուրք հասարակությանը, որ խնդիրներն են որոշում այդ երկրի ներքին ու արտաքին քաղաքականությունը եւ այլն: Այս եւ Թուրքիային առնչվող այլ հարցեր ներկայացնում ու փնտրում են թեմա են երեկ Երևանում մեկնարկած «Զրույցներ Թուրքիայի մասին» ծրագրի: Այն իրականացվում է «Եվրասիա» համագործակցության հիմնադրամի կողմից՝ Սամբուլի «Գլոբալ քաղաքական միտումներ կենտրոնի» հեն մեկնաբան է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ:

Ծրագիրը Հայաստանի եւ Թուրքիայի արդի մեկնաբանին, դասնական, քաղաքական եւ սոցիալական կառույցները ներառող դասախոսությունների շարք է հայ եւ թուրք լրագրողների համար: Թուրքիային նվիրված դասախոսությունների շարքը մեկնարկեց երեկ: Միջոցառման բացմանը ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության ժողովրդավարության եւ կառավարման բաժնի սնտես **Սթիվեն Բրեգերը** նշեց, որ Հայաստանի եւ Թուրքիայի հարաբերությունների բարելավման նպատակն է հասնել բնավ էլ դյուրին կամ արագ գործ չէ: «Միայն ճանաչելու եւ ավելի սեր կապեր հաստատելու գործընթացը այս երկու հարեան ու դասնական երկրների համար մի երկար ճանապարհ է լինելու», նշեց Բրեգերը, ավելացնելով, որ ավելի լավ իրազեկված լրագրողներ կարող են դառնալ արժեքավոր ու արդյունավետ առաջատար ուժ Հայաստանի եւ Թուրքիայի կապերի սերացման գործընթացում:

Միջոցառմանը հրավիրված թուրք փորձագետներ **Ջաֆեր Յուրդը** եւ

Բեհլուլ Օզգանը ներկայացրին Թուրքիայի ներքին քաղաքականության հիմնունները, թե ինչպիսին կառուցված ունի Թուրքիան կուսակցությունների, իշխանության ու երկրի ներադարձական հարցերի լուծման կարգադրումներով: «Ազգան» իր հայ փորձագետներ Չեղինե Մանասյանը եւ Չոլիհաննե Չոլիհանիսյանը կենտրոնացնում 15 թուրք լրագրողների համար Հայաստանին նվիրված մանաշիղ դասախոսություններ կարգադրում:

Դասախոսությունների նպատակն է բարձրացնել երկու երկրների լրագրողների տեղեկացվածությունը մյուս երկրի մասին, ինչը կառավարողի կողմից եւ փոխհամաձայնության հաստատման նպատակով: Եվրասիա համագործակցություն հիմնադրամը 2005 թվականից իրականացնում է հայ-թուրքական նախաձեռնություններ՝ խթանելու հայերի եւ թուրքերի համագործակցությունը՝ օգնելով նրանց աջակցել դեռևս թուրքերի երկրների միջև հարաբերություններ կառուցելու գործում:

Ա.ՏՐՈՒՄՅԱՆՆԱԿՅԱՆ

Moody's-ն անփոփոխ է թողել «Արդիսիսկոպոսական» վարկանիշները

Moody's վարկանիշային գործակալությունը անփոփոխ է թողել «Արդիսիսկոպոսական» շուկայի արժույթային ավանդների Ba2 երկարաժամկետ եւ Not Prime կարճաժամկետ, արտաքինային ավանդների Ba3 երկարաժամկետ եւ Not Prime կարճաժամկետ, ինչպես նաև ֆինանսական կայունության (BFSR) D - վարկանիշները:

Ինչպես նշվում է բանկի մեզ տրամադրած հաղորդագրությունից, «Արդիսիսկոպոսական» Moody's-ի սանդղակի D - BFSR չափանիշով, Ba3 վարկանիշներին արժանացել է կառավարչապետի բարձր մակարդակի անորոշ, ինչպես նաև որպես Հայաստանի ամենամեծ մասնաճյուղային ցանց ունեցող բանկերից մեկը:

«Եթե հաշվի առնենք անցած տարի սնտեսական բարձր իրավիճակը, ապա Moody's հեղինակավոր գործակալության վարկանիշների դասակարգումը լավ գնահատական կարող են համարել մեր բանկի համար, միայն ամենամեծ անհրաժեշտ քայլ՝ դեղի կայուն զարգացում: Այս վարկանիշները մեզ հնարավորություն կտան ներգրավել միջոցներ միջազգային կառավարչապետի օգնության նախաձեռնությունները, ինչպես նաև ավելի զարգացնել մեր հարաբերությունները ինչն են նոր գործընկերների հետ՝ թե Հայաստանում, թե արտերկրում», նշել է «Արդիսիսկոպոսական» վարկանիշային ցանցի ներսեա Կարմանուկյանը:

Ա. Մ.

«Իրաֆի լուսերազնի սրիլիոն դոլարանոց աղետ էր»

«Պատասխանատու են Բուշը եւ նրա անշնական ֆաւորիտը Բլեթը»

Իրաֆի լուսերազնի ավարտն ազդարարած նախագահ Բարաք Օբամայի ելույթը («Ազգը» դրան անդրադարձավ երեկվա համարում) առիթ ծառայեց, որ Լոնդոնի «Պարիսի» թերթը անչափ խիստ ֆինանսական հոդված տպագրեց լուսերազնի արդյունքների վերաբերյալ: Մեկնաբան Սայմոն Ջենկինսը գրում է 100 հազար խաղող զոհերի, 2 մլն փախսականների, նույնպես էլ երկրի ներսում գաղթական դարձածների, ազատության թվայն ընդլայնման, երկրի անապատի վիճակի, կայուն կառավարության բացակայության, անեթորյա տղանությունների ու առեւանգումների, լուսերազնի վրա վասնված 751 մլրդ դոլարի մասին:

Ջենկինսը համոզված է, որ Իրաֆի լուսերազնի կրում էր ֆաղափական բնույթ էր ամերիկյան ռազմածովային զորքերի չափազանցված, դարձանշանային հասնող արձագանքն էր սեփական 11-ի «թեթև տարածումը, բայց ոչ էական» ահաբեկչությանը: Պատե-

րազնի ցույց սվեց, թե միջազգային հարաբերություններում որքան փչբան է փոխվել Սառաեյոյում գահաժառանգ Ֆրանց-Ֆերդինանդի սպանությունից հետո:

Հոդվածագիրը ՆԱՏՕ-ի եւ 21-րդ դարի բյուրոկրատական մեթոդային անօրինակ դաժանությունը բացատրում է «սեփական նեոհիմադրապետական ամենագործողության կույր հանդուրժումով»:

«Պատերազմի լուսերազնի սուսն էր, որի համար լուսերազնի են Ջորջ Բուշը եւ նրա հնազանդ անձնակազմը Բլեթը», գրում է Ջենկինսը, ակնարկելով Սադդամ Հուսեյնի իբր գաղթականության բնաջնջման գեներալ լուսերազնի վերաբերյալ նրանց սահող ժողովուրդները: Սի բացահայտումից հետո առաջ ֆալսեց «դաժանության» հիմնավորումը. «Հուսեյնը վաս մարդ է, ուսի նրան ատյալելը լավ է»:

Պատերազմի, Ֆրանսիան, Ռուսաստանը, Ճապոնիան եւ բազմաթիվ այլ

երկրներ չհավասարեցնում այդ սերունդը:

«Արեւմուտքի հանգիստ չի տալիս երբեմնի փառքը, նա չի ուզում հասկանալ, որ ուրիշ երկրներ իրավունք ունեն ինֆորմացիոն լուսերազնից ցերեքից հարցերը», բարունակում է հեղինակը, ավելացնելով, որ երբ զայիս է ահաբեկչությանը խելամուտեմ արձագանքելու դաժան, Արեւմուտքը խաղում է ահաբեկչության կանոններով:

«Հազարավոր ռուսերը, 4 հազարից ավելի սղանված զինվորները եւ զրեթե սրիլիոն դոլարը չեն կարող գերազանցել ինֆորմացիոն, դայթուցիկ սարքերին, մահադատ ահաբեկչության եւ օկուպացման հանդեպ սիրող զգվանքին: Օսար մեկուկուսիքը ժողովուրդներին անհնար է վերահսկողության սակ առնել ռազմական ներկայության 7 սարվա ընթացում: Բայց Բուշը եւ Բլեթը այլ կերպ էին մտածում», ցավով եզրակացնում է մեկնաբանը՝ նրանց անվանելով «համաշխարհային ոսիկաններ»:

Վաշինգտոնում Պաղեստին-Իսրայել բանակցություններն սկսվեցին

Բանակցությունների նախօրեին՝ սեպտեմբերի 1-ին, ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբամայի հրավերով Սոհիսակ սանը ճակատագրորեն մասնակցելուց հետո Եգիպտոսի, Հորդանանի, Իսրայելի եւ Պաղեստինի ղեկավարները սեպտեմբերի 2-ին հավաքվեցին բանակցությունների սեղանի շուրջը, որտեղ նրանց միացավ ղեգֆարսուդար Հիլարի Քլինթոնը:

Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուն եւ Պաղեստինյան ինֆանարության նախագահ Մահմուդ Աբբասը հաճախական բանակցություններից առաջ արտահայտել էին առանձին մտքեր, որոնք թույլ են տալիս մոտավոր դասակարգում կազմել կողմերի ակնկալիների մասին: Եգիպտոսի նախագահ Հուսեյն Մուբարաքը սեպտեմբերի 1-ի ճակատագրորեն ժամանակ Իսրայելին կոչ էր արել մեկնողմից ստանցնել ավանդների շինարարությունը օկուպացված սարածկերում: Նաթանյահուն ոչինչ չէր ասել սարածկերում շինարարության մոտարողները երկարաձգելու մասին, բայց ավելի վաղ նա ղեգֆարսուդար Հիլարի Քլինթոնին ասել էր, որ մոտարողները չի երկարաձգելու: BBC-ն մեղքերում է Մահմուդ Աբբասի այն խոսքերը, որ ղեգֆարսու-

ցիները խոստանում են կատարել իրենց ստանձնած բոլոր ղեգֆարսուդարությունները, եւ Իսրայելն էլ թող կատարի իր ղեգֆարսուդարությունները ըստ միջազգային օրենսդրության:

Իսրայել-Պաղեստին ուղղակի բանակցությունները ընդհատվել էին 20 ամիս առաջ: Ներկա բանակցություններում որդեգրված միջոցով հանդես է գալիս ղեգֆարսուդար Հիլարի Քլինթոնը:

Բանակցություններում զլխավորներից մեկը Երուսաղեմի կարգավիճակի հարցն է: Իսրայելական «Հարաբեց» թերթի սկյալներով՝ Նաթանյահուն ուզում է Երուսաղեմը դաժանորեն որդեգրել հրեական ղեգֆարսուդարության միացյալ մայրաքաղաք:

Ավելի վաղ «Ավոդա» կուսակցության առաջնորդ էր ղեգֆարսուդարություն նախարար Եհուդ Բարաքը նույն թերթին ասել էր, որ հաճախական համաձայնագրով նախատեսվում է Երուսաղեմը կիսել Իսրայելի եւ աղագա ղեգֆարսուդարության միջոցով, ինչպես նաեւ վերահսկողության հասնել ռեգիմ սահմանել Երուսաղեմի սրբավայրերի վրա: Պաղեստինյան կողմը հավակնում է Արեւելյան Երուսաղեմին, որն Իսրայելը գրավեց Վեգորյա ղեգֆարսուդարի ժամանակ:

Իսրայելի ղեգֆարսուդարության նախարար Բարաքն այցելում է Մոսկվա

Նա այնտեղ քննարկելու է Միջին Արեւմուտքի մասնակարարական հարցը

Իսրայելի ղեգֆարսուդարության նախարար Եհուդ Բարաքը ղեգֆարսուդարություն է այցելել Մոսկվա: Սեպտեմբերի 5-7-ը նախատեսվող այցից մի ֆունի օր առաջ Ռուսաստանում Իսրայելի դեսպան Աննա Ազարին հանդես է եկել հայտարարությամբ: Դեսպանի հայտարարությունից ղեգֆարսուդարություն է Հարավային Կովկասում դիրքերն ամրապնդող, Ուկրաինայում երբեմնի ազդեցությունը վերականգնող Ռուսաստանի, նաեւ Միջին Արեւմուտքի ղեգֆարսուդարության եւ ռազմական ներկայության վերականգնման փորձերի ղեգֆարսուդար անհանգստությունն Իսրայելում:

Այդ մասին երեկ ղեգֆարսուդար է թուրքական «Դունյա բյուլետենի» լրատվական կենտրոնը: Ահա թե, ըստ կենտրոնի, ինչ է ասել Ռուսաստանում Իսրայելի դեսպան Ազարին. «Այնպիսի, որ Իսրայելը ցանկանում է Միջին Արեւմուտքի մասնակարարական ղեգֆարսուդարության կրճատումը: Բայց եւ այնպես, մեծ գիտակցում ենք սարածաբանում Ռուսաստանի ղեգֆարսուդարությանը»:

Մեզ հասկանալի է նաեւ այն, որ Ռուսաստանը Մեծավոր եւ Միջին Արեւելում Միջին Արեւմուտքի ղեգֆարսուդարությանը սարքեր երկրների հեռավոր բնագավառում համագործակցելու փորձեր է անում: Սակայն ղեգֆարսուդար սեպակների մասնակարարում այդ երկրներում կարող է խախտել ուժերի սարածաբանում հաստատված հավասարակշռությունը: Այս հանգամանքը մեզ անհանգստացնում է: Այդ իսկ ղեգֆարսուդարությանը Բարաքի Մոսկվա այցելության ժամանակ առաջնահերթ նշանակությանը ֆունարկվելու է Ռուսաստան-Միջին Արեւմուտքի ղեգֆարսուդարության հարցը ռազմական բնագավառում»:

Ինչպես հայտնի է, սեպտեմբերի 1-ին ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման, նախընտրական խոստումի համարախախտման, ազդարարեց հակաիրաքյան ղեգֆարսուդարի ավարտը: Մինչ այդ, օգոստոսի 19-ին այդ երկրից հեռացել էր ամերիկյան բանակի մարտական վեգիմ սուրբաթամուդը: Խնդիրը, սակայն, Իրաֆից ամերիկյան ղեգֆարսուդարությանը չէ, այլ

երկրի հեռագա աղակալումացման հավանականությունը, որը հիի է ֆաղափական ղեգֆարսուդարում:

Եթե Իրաֆի հեռագա աղակալումացումը հանգեցնի ֆաղափական ղեգֆարսուդարի, հավանաբար երկրի բնակչության 60 տոկոսը կազմող շինարարները հաղթանակ կսանեն սուղների նկատմամբ: Այստիպով, Իրաֆում էլ ավելի կուժեղանան շինարարությանը մեծաղետ վերահսկող Իրաֆի Իսլամական Հանրապետության դիրքերը: Դա կհանգեցնի սարածաբանում Միջին Արեւելի, իսկ Լիբանանում «Հեղուկահի» դիրքերի ամրապնդմանը, որովհետեւ Իրանն ու Միջին Արեւմուտքում եւ ռազմավարական դաժանակցներ են, իսկ Իրանին հարող «Հեղուկահի» սերունդն համագործակցում է Միջին Արեւելի հեռագա աղակալումացմանը: Այլ կերպ, Իսրայելը անհանգստանալու լուրջ ղեգֆարսուդարում ունի Ռուսաստան-Միջին Արեւմուտքի ղեգֆարսուդարությունից, հասկաղետ այն դեղում, երբ դա դրեւորվում է ռազմական բնագավառում:

Ն. ՇԱՐԲԱՆ

Պակիստանյան «Թալիբանը»՝ ահաբեկչական կազմակերպությունների ամերիկյան ցանկում

ԱՄՆ իխանությունները «Թալիբան» բարձրագույն ղեգֆարսուդարության մասնաճյուղը (Tehreek-e-Taliban) երեկվանից ընդգրկել են օսարեկրյա ահաբեկչական կազմակերպությունների ցանկում: Այդ մասին նշվում է ղեգֆարսուդարության մեջ:

Ավելի վաղ՝ օգոստոսի 12-ին, հայտարարությունը սուրազրել էր ղեգֆարսուդար Հիլարի Քլինթոնը: «Թալիբանի» ղեգֆարսուդարության մասնաճյուղը հակամերիկյան կազմակերպությունների բարձրագույն էր դասվել այն ղեգֆարսուդարությունների ղեգֆարսուդարում, որ Նյու Յորկի կենտրոնական հրաղարակ Թայմս-սֆլեթում ահաբեկչության փորձ կատարած Ֆայզալ Շահաղը ղեգֆարսուդարություն է անցել Tehreek-e-Taliban-ի ղեգֆարսուդարում:

«Սեւ ցուցակում» ընդգրկվելը նշանակում է, որ կազմակերպության անդամները չեն կարողանա մուտք գործել ԱՄՆ, կատեղվեն նրանց հաղթանակ ամերիկյան բանկերում, կարգելվի անեն սեպակ համագործակցություն այդ կազմակերպության հեռագա: Պակիստանի թալիբանի հեռագա ունենալը այսուհետեւ կհամարվի հանգաղորդություն ԱՄՆ-ի դեռ:

2006-ին «Թալիբան» բարձրագույն ղեգֆարսուդարության կազմակերպություն էր ղեգֆարսուդարվել Ռուսաստանում: Իսկ ԱՄՆ ղեգֆարսուդարության մեջ համարախախտման ցանկում 2009-ին «Թալիբանի» անունը դեռ չկար:

«Թալիբան» իսլամիստական բարձրագույն Աղլանսանի եւ Պակիստանի սարածումը սեղծվեց 1994-ին, ներառելով փուլոսների կրոնական միավորումները եւ հակա-

խորհրդային մարտերի վեգերաններին՝ մուլա Մոհամմեդ Օմարի ղեգֆարսուդարում: 1996-2001 թթ. թալիբանը ուժեղացնում էին իրենց ազդեցությունը Աղլանսանում, սակայն 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից հետո հրաղարկեցին ԱՄՆ իխանություններին հանձնել ահաբեկչությունների ենթաղրյալ կազմակերպիչ Ուսամա բեն Լադեին: 2001-ի հոկտեմբերին ՆԱՏՕ-ի ղեգֆարսուդար Աղլանսանի հակաթալիբան ուժերի հեռ սկսեցին ռազմական գործողություն եւ սաղաղեցին թալիբանի վարչակարգը:

Զավեն Անդրեասյանը շահեց մրցաւարը

Սալոնիկի շախմատի մրցաւարում մեծ հաջողութեամբ հասավ Զավեն Անդրեասյանը՝ արժանանալով գլխավոր մրցանակին: Ըստ մրցումների դասակարգման կայքի, Անդրեասյանը ավարտական տուրում հաշտութիւն կնքեց բոլորացի Ջուլիան Ռադուլսկու հետ և վասակելով 7 միավոր, անհասանելի դարձավ մրցակիցների համար: Երեսուսարդ շախմատի մրցումը արժանանալու համար Զավենը մրցաւարն անցկացրեց առանց դարձուցումների՝ տնայնակ 5 հաղթանակ, 4 դարձուցում և 3 ոչ-ոքի: Վերջին տուրում անհաջողութեամբ մասնակցեց Վահե Բաղդասարյանը՝ դարձնելով Իրանի Նիկոլայիդիսին: Նա 5,5 միավորով մրցաւարի 66 մասնակիցների մեջ զբաղեցրեց 17-րդ հորիզոնականը: Վահեն տնայնակ 5 հաղթանակ, մեկ դարձուցում և վարձուցում ոչ-ոքի, 3-ում դարձուցում: 6,5-ական միավոր վասակեցին թուրք Սուաթ Աթալիկը, ուկրաինացի

Յուրի Դրոզդովսկին, հուլիս Իրանի Նիկոլայիդիսն ու Դիմիտրի Սասուրովաիլիդը եւ բուլղարացի Ջուլիան Ռադուլսկին: Լրացուցիչ գործակիցներով 2-րդ տեղը զբաղեց Աթալիկը, 3-րդը՝ Դրոզդովսկին:

Վարդան Մինասյան. «Խաղաղապետներ դուրս գալու հարթելու վճռականութեամբ»

Այսօր ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականը Եվրո-2012-ի ընտրական մրցաւարի մեկնարկային խաղում «Հանրապետական» մարզադաշտում կհիւրընկալի Իռլանդիայի ընտրական խաղը կատարող Հունգարիայի մրցաւարական անձնակազմը՝ ժողովարարի գլխավորութեամբ: Խաղը կսկսվի ժամը 20-ին:

Երեկ կեսօրին կայացավ ՀՀ հավաքականի գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանի հանդիպումը լրագրողների հետ: Նա մայիս ընտրական խաղերի ֆուտբոլի ակադեմիայի բացման եւ ընտրական մրցաւարի մեկնարկի առթիւ, ապա դասեց հավաքականի ֆուտբոլիստների նախադասարանական մասին: Ըստ մարզիչի, որոշ հիմնական խաղեր են ծագել ձախ դասարանի եւ ձախ կիսադասարանի դիրքերում, քանի որ վնասվածքի դասարանով հանդիպումներ չեն կարող մասնակցել Արթուր Մկրտչյանն ու Գեորգ Դաւարյանը: Գլխավոր մարզիչն արդեն գրեթէ 100 տոկոսով կողմնորոշվել է, թե այդ դիրքերում ովքեր են խաղալու: Նշված ֆուտբոլիստներին կփոխարինեն Արսակ Երիզարյանն ու Եղգար Մալախյանը: Ընդհանուր առմամբ նախադասարանական աշխատանքների

ցուցանիշը 2 խաղ: Ըստ նրա, իռլանդացիները ազդեալի գործող, ասլեֆիլ լավ սկսվել են ունեցող, դայվարող, բարձրակարգ ֆուտբոլիստներ են: Եվ բնավ էլ մեզ չհղեցի է թյուրմարտության մեջ զգի այն, որ Հայաստանի երեսուսարդական հավաքականը 2 անգամ հաղթել է իռլանդացի իր հասակակիցներին: Մինասյանի կարծիքով, Իռլանդիայի ազգային հավաքականն իր ներուժով զգալիորեն գերազանցում է երեսուսարդական ընտրական: Չմայած այդ ամենին, մեր հավաքականի մարզիչը զեւել է մրցակցի թոյլ տեղերը եւ այսօրվա խաղում հայ ֆուտբոլիստները կփորձեն օգտվել դրանցից: Խոսելով ընդհանուր առմամբ ընտրական մրցաւարի մասին, Վարդան Մինասյանը զեւնում է, որ փաստորեն սերնդափոխություն արդեն մեր հավաքականի շահ ֆուտբոլիստների համար առաջիկա մրցախաղերն իմենահաստատման, անհրաժեշտ մրցակցային փորձ ձեռք բերելու հիմնական միջոց են: Իր խնդիրն է, որդեսգի հնարավորինս արագ հավաքականը սկսի լավ արդյունքներ ցույց տալ: Այս առումով հաջող մեկնարկը շահ կարեւոր է, թեւէ ոչ-ոքի էլ չի վեցացի գլխավոր մարզիչը:

Չովանի Տրադասնի. «Առաջին խաղը միշտ էլ դժվար է»

Երեկ երեկոյան Իռլանդիայի ազգային հավաքականը «Հանրապետական» մարզադաշտում դարձուցում անցկացրեց, որը փակ էր լրագրողների եւ ֆուտբոլիստների համար: Իսկ մինչեւ մարզումը հավաքականի գլխավոր մարզիչ Չովանի Տրադասնին հանդիպեց լրագրողներին: Մասնովի ասուկիսի արեւը լեւի-լեցուն էր լրագրողներով, որոնց մեծամասնությունն իռլանդացիներ էին: Ընդհանուր առմամբ այսօրվա խաղը լուսաբանելու համար Իռլանդիայից 58 լրագրող է ժամանել Հայաստան:

«Անձրեւոս Իռլանդիայից հետո երեսուսարդ բավականին շուտ է, ինչը մի փոքր անսովոր է մեզ համար: Ընտրական մրցաւարի առաջին խաղը միշտ էլ դժվար է թե՛ հոգեբանորեն, թե՛ դրական արդյունքի հասնելու առումով: Տեսել են Հայաստանի հավաքականի մասնակցութեամբ մի քանի հանդիպումներ: Ընտրական

նումով: Տեսել են Հայաստանի հավաքականի մասնակցութեամբ մի քանի հանդիպումներ: Ընտրական

նախորդ փուլում ՀՀ հավաքականը լավ արդյունք է ցույց տվել: Հայաստանը լավ թիւ է, սեյնիկադիտե գրագե է գործում, ֆուտբոլիստներն ազդեալի խաղ են ցուցադրում: Ինձ համար կարեւոր է արդյունքը, սակայն չեմ կարող ասել, թե այն ինչպիսիք կլինի մեզ համար», նշեց Չովանի Տրադասնին:

Տրադասնի կարծիքով, ընտրական մեր խումբը բավականին բարդ է: Նա մեծապէս հաղթողի հավակնորդների թվում նշում է իր սաներին, միաժամանակ ուղեգրի թեկնածուներ համարելով Ռուսաստանի եւ Սլովակիայի ֆուտբոլիստներին: Տրադասնին ուսումնասիրել է Հայաստանի հավաքականի ուժերը եւ թոյլ կողմերը եւ մեծածուծ է, թե ինչպէս օգտագործել դրանք հաղթանակի հասնելու համար:

Որոշում են հաջորդ փուլի ուղեգրերի տեղերը

Թուրքիայում ընթացող բակետեթոլի շրջանառական աշխարհի առաջնության 4-րդ տուրի հանդիպումներն անվանեցին 1/8 եզրափակիչի առաջին մասնակիցներին:

Ա խմբում հաղթանակով շահուցանեց Արգենտինայի հավաքականը՝ 88-79 հաշվով դարձուցում մասնակցելով Հորդանանի ընտրական: Արգենտինացիները 4-րդ անընդմեջ հաղթանակը տնայնակ, ժամկետից շուտ մասնակցող փուլ: Այս խմբում իսկական անակնկալ մասուցեց Անգոլայի հավաքականը, որը լրացուցիչ ժամանակում 92-88 հաշվով հաղթեց գերմանացիներին: Անգոլայի ընտրականը 6 միավորով տեղափոխվեց 4-րդ հորիզոնական, իսկ գերմանացիները 5 միավորով նահանջեցին 5-րդ տեղ եւ վստահի սակ ղեցին ուղեգրի նվաճման հարցը: Հաջորդ փուլի ուղեգրի հարցը դրականորեն լուծեցին նաեւ սերբերը, որոնք 94-79 հաշվով հաղթելով ավստրալացիներին, վասակեցին 7 միավոր:

Ե խմբում կայացավ ԱՄՆ-Իրան սկզբունքային հանդիպումը երկու երկրների միջեւ առկա լարված հարաբերությունների համառոտում:

արեւն աղաւակել են Թուրքիայի, Գոնաստանի եւ Ռուսաստանի հավաքականները: Թուրքերը 4-րդ անընդմեջ հաղթանակը տնայնակ այս անգամ դարձուցում մասնակցելով Պուերտո Ռիկոյի հավաքականին (79-77): Ռուսները հաղթեցին չինացիներին (89-80), իսկ հուլիսներն առավելութեամբ հասան Կոստիկոյի հավաքականի նկատմամբ (97-60):

Ը խմբից էլ հաջորդ փուլ են մեկնակցել Լիբանոնի եւ Ֆրանսիայի հավաքականները: Լիբանոնցիները տուրի կենտրոնական խաղում 69-55 հաշվով հաղթեցին ֆրանսիացիներին, որոնք անդրանիկ դարձուցում կրեցին: Լիբանոնի հավաքականը 8 միավորով գլխավորեց աղյուսակը: Սյուս խաղերի արդյունքներն են. Կանադա-Նոր Զելանդիա՝ 61-71, Լիբանոն-Իսրայիլ՝ 57-91:

Արգենտինացի կիսադասարանի հավաքականը «Լիվերպոլից» տեղափոխվեց «Բարսելոնա»: Նա բժշկական խոր հետազոտության ենթարկվեց, որից հետո ֆուտբոլիստները կմեջ կատարվող սկզբնական ակումբի հետ: Մասնակցողի համար խաղանախընդ 18 մլն ֆունտ ստեռլինգ փոխհատուցում տեւ է վճարել:

Մասկերանոն կխաղա «Բարսելոնում»

Արգենտինացի կիսադասարանի հավաքականը «Լիվերպոլից» տեղափոխվեց «Բարսելոնա»: Նա բժշկական խոր հետազոտության ենթարկվեց, որից հետո ֆուտբոլիստները կմեջ կատարվող սկզբնական ակումբի հետ: Մասնակցողի համար խաղանախընդ 18 մլն ֆունտ ստեռլինգ փոխհատուցում տեւ է վճարել:

Արոնյանը կվիճարկի Բիլբաոյի ուղեգիրը

Այսօր Չինաստանի Շանհայ քաղաքում մեկնարկում է շախմատի մրցաւար 4 գրոսմայստերների մասնակցութեամբ: Երկու երջանով անցկացվող մրցաւարում լավագոյն արդյունքի հասանք 2 շախմատիստներն իրավունք կստանան հոկտեմբերին Բիլբաոյում Մագնուս Կարլսենի եւ Վիլհելմ Սթալիի հետ վիճարկելու «Մեծ սաղավար» մրցանակը:

Հանդիպում Լեւոն Արոնյանի մրցակիցները կլինեն ռուսաստանցի Վլադիմիր Կրամնիկը, իսպանիացի ներկայացուցիչ Ալեքսեյ Շիրովը եւ չինացի Վան Գանգ:

Տայ շախմատիստները նախադասարանում են օլիմպիադային

Armchess.am-ի տեղեկացմամբ, շախմատի Հայաստանի շրջանառական եւ կանանց հավաքականները Ջերմուկում սկսել են ուսումնասիրողական հավաքում նախադասարանակցելով իրենց Մանսիյսկու կայանալի համալսարանին 39-րդ օլիմպիադային:

Շրջանառական հավաքականի կազմում մարզիչ Արսակ Պետրոսյանի գլխավորութեամբ մարզում են Վլադիմիր Գալստյանը, Գաբրիել

Մարզայանը, Արման Փաշկյանը եւ Ալեքսի Գրիգորյանը: Բացակայում է միայն հավաքականի առաջատար Լեւոն Արոնյանը, որը ներկայումս Չինաստանում է:

Կանանց հավաքականը մարզում է Աննա Անասայանի գլխավորութեամբ: Մեր թիւմն օլիմպիադայում կներկայացնեն Էլինա Դանիելյանը, Լիլիթ Մկրտչյանը, Լիլիթ Պալոյանը, Նելլի Աղինյանը եւ Անահիտ Խաչատրյանը:

Նահանջը շահուցանակում է

Ֆիլիպիններում ընթացող շախմատի Կամոմանտեի հուլիսային մրցաւարում վերջին տուրում անհաջող է խաղում Տիգրան Քոթանջյանը: 7-րդ տուրում նա ստիպակներով դարձուցեց եմանուէլ Սեմադորին: Քոթանջյանը 3,5 միավորով նահանջեց 37-րդ հորիզոնական:

Մրցաւարի միանձնյա առաջատարը չին շախմատիստ Զժաո Յոյուն է, որն ունի 6 միավոր: Նա ոչ-ոքի խաղաց Վեսլի Սոյի հետ: 5,5-ական միավոր ունեն Լե Կուանգ Լեյը, Զժոու Յոյանցանը եւ Լայլուն:

Առաջին երկու տեղերը զբաղեցրած շախմատիստները եզրափակիչում վիճարկեցին գլխավոր մրցանակը, մյուս երկու մասնակիցների մրցակցում որոշեց 3-րդ մրցանակակիրը: Եզրափակիչում Կարլսենը 1,5-0,5 հաշվով հաղթեց Անանիին: Նույնպիսի հաշվով Հանցը դարձուցում մասնակցելու Պուլարին ու զբաղեցրեց 3-րդ տեղը:

Ուժեղագույնը Կարլսենն է

Նորվեգիայում 4 շախմատիստների մասնակցութեամբ անցկացված մրցաւարի հաղթող ծանաչվեց Մագնուս Կարլսենը: Նախնական փուլում բոլորից հաջողը Վիլհելմ Սթալիի մրցաւարում վասակեց 5 միավոր: Հաջորդ տեղերը զբաղեցրին Մագնուս Կարլսենը՝ 3,5, Յոհան Հանսենը՝ 2 եւ Հուդիթ Պուլարը՝ 1,5:

Առաջին երկու տեղերը զբաղեցրած շախմատիստները եզրափակիչում վիճարկեցին գլխավոր մրցանակը, մյուս երկու մասնակիցների մրցակցում որոշեց 3-րդ մրցանակակիրը: Եզրափակիչում Կարլսենը 1,5-0,5 հաշվով հաղթեց Անանիին: Նույնպիսի հաշվով Հանցը դարձուցում մասնակցելու Պուլարին ու զբաղեցրեց 3-րդ տեղը:

Տրեգեդեն հեռացավ «Յուվենտուսից»

Իսպանական «Յուվենտուսի» հարձակվող Դավիթ Տրեգեդեն փոխադարձ համաձայնութեամբ խզել է իր կապերը Կառլսենի հետ: Նա ընթացիկ մրցաւարում հանդես կգա իսպանական «Յուվենտուսի»:

Տրեգեդեն խոստովանել է, որ Իսպանիայի ոլորտում հանդես գալու համար մեծել է իսպանական, ֆրանսիական եւ անգլիական մի քանի ակումբների, այդ թվում նաեւ «Լիվերպոլի»:

«Այդ ամենն արել են իմ կարիերայի մոտ քիչ համար: Ցանկանում եմ ծանոթանալ իսպանական առաջ-

նութեամբ: Դա իմ գլխավոր նպատակն է: Պե՛տ էր իսպանական այն խաղը, որ ունի Իսպանիայում առաջին տեղերին խաղալիս: Վճռական են սրամարդկալի խաղըները: Իսպանիայի հետ հաջող մրցաւարում անցկացնելու», նշել է Տրեգեդեն:

Տրեգեդեն «Յուվենտուսում» 10 մրցաւարում անցկացրեց: Ֆրանսիացի ֆուտբոլիստը Թուրին էր տեղափոխվել «Մոնակոյից» 2000-ին: «Յուվենտուսում» նա 320 խաղում 171 գոլ է խփել, 2-ական անգամ դարձել է Իսպանիայի չեմպիոն եւ Սուպերկուպակիր:

Հ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը հայտարարում է արտաքին մրցույթ՝ ֆինանսական դիտարկումների կենտրոնի Իրավական ադախովման բաժնում փողերի վաճառման ու ահաբեկչության ֆինանսավորման (ՓԼ/ԱՖ) դեմ Պայքարի բնագավառում մասնագետի դատարկարկումները (ժամկետային դայմանագրով) իրականացնելու նպատակով:

Ավասանի նպատակն է.

Փողերի վաճառման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ Պայքարի արդյունավետության բարձրացում:

Ավասանների հիմնական դատարկարկումներն են.

Փողերի վաճառման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ Պայքարի օրենսդրական, գերատեսչական եւ մեթոդական ակտերի մշակում եւ զարգացում:

ՖԴԿ-ի գործունեության իրավական հիմնավորվածության ադախովում:

Պահանջվող կրթությունը եւ գիտելիքների բաժանակը.

Բարձրագույն իրավաբանական կրթություն

1 արվա մասնագիտական աբասանային փորձ

Գիտելիքներ հետեւյալ ոլորտներում՝ «Փողերի վաճառման եւ ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ Պայքարի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի իմացություն, ՓԼ/ԱՖ դեմ Պայքարի ոլորտի միջազգային փաստաթղթերի (ՖԱԹՖ-ի հանձնարարականներ, ՄԱԿ-ի եւ Եվրախորհրդի կոնվենցիաներ) իմացություն, ֆինանսական ոլորտի օրենսդրության, փրեական, փրեական դատարկարկության եւ փրեական օրենսդրության իմացություն:

Լեզուների իմացություն՝ հայերենի, անգլերենի, ռուսերենի ազատ տիրապետում (գրավոր եւ բանավոր):

Անհրաժեշտ հմտություններ՝ հանակարգչով աբասանելու հմտություն (MS Office, Internet):

Այլ Պահանջներ՝

- հաղորդակցվելու կարողություն
- վերլուծելու ունակություն
- բանակցելու ունակություն
- նախաձեռնողականություն
- խորհրդատվական հմտություններ
- աբասանային ձկունություն
- Պահասխանակության բարձր զգացում

Փաստաթղթերի ընդունելության վերջնաժամկետը՝ 2010թ. սեպտեմբերի 17-ը:

Ավասանվարձը՝ 80 000-120 000 դրամ ՀՀ դրամ (չհարկված):

Պահանջվող փաստաթղթերը.

վերոնշյալ Պահանջներին բավարարող թեկնածուները կարող են ներկայացնել ներհիշյալ փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով (հասցե՝ hrm@cba.am) **2010թ. սեպտեմբերի 17-ը** ներառյալ.

- իմնականագրություն (CV)
 - ՀՀ կենտրոնական բանկում աբասանելու եւ նկարագրված գործառնությունները կատարելու դրադատաձանները նկարագրող նամակ (Letter of intent)
 - առկայության դեմքում՝ անգլերեն լեզվի իմացությունը հավաստող փաստաթուղթ (TOEFL, IELTS արդյունքներ կամ այլ):
- Պարզաբանումների համար կարող եք զանգահարել՝ 59-26-34 եւ 26-13 (ներքին):

Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

«Նոյան սաղան» Մեդիա միավորումը հայտարարում է բարձրագույն որակավորման դասընթացների ընդունելություն

«Նոյան սաղան» Մեդիա միավորումը հայտարարում է «Լրատվության եւ մեդիա ոլորտի այլ մասնագիտություններում աբասանողների բարձրագույն որակավորման դասընթացների» ընդունելություն:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սեպտեմբերի 1-ից:

Ընդունելությունն անցկացվում է հետեւյալ մասնագիտություններով. Լրագրություն, այդ թվում տղագիր մամուլի, հեռուստա-, ռադիո- եւ on-line

1. Լրագրող
2. Խմբագիր
3. Թարգմանիչ
4. հեռուստատեղեկատվության եւ մոնիթորինգ
5. Հեռուստահաղորդավար
6. Գովազդային մեդիայի եւ PR
7. Մեդիա մեդեյեր

Ուսուցումը սաղանում է, ուսման ժամկետը 6 ամիս: Ուսուցումը վճարովի է:

Դասընթացներն ավարտողները կստանան համադատասխան վկայականներ:

Հասցե. ֆ. Երեւան, Իսահակյան 28
էլ.փոստ՝ info@nt.am, 777info@.am
Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 565965, 524279
հեռախոսահամարներով՝ ժամը 10.00-ից մինչեւ 17.00-ն (բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից):

մարդկանց ներկայությամբ: Անուշահ, թուրքերը արդեն իսկ իրականությանը չհամադատասխանող լուրեր են տարածում, թե հազարավոր հայեր են ներկա լինելու, թե Վանի հյուրանոցներն արդեն զբաղեցված են, որ փառաբանական ընթացքներն են իրենց սներում հյուրընկալելու հայերին ու մյուս հյուրերին: Այս ամենը, սակայն փրեզնություն է, դարձրված «թուրքադատ», որին լծվել են թուրքերը մեծական մակարդակով եւ ուրիշ դեմ, Պայքարելը, իմ կարծիքով, Հայաստանի ու Սփյուռքի կողմից անհիմաստ է ու անսեղի ջանքերի վասնում:

Հայաստանը եւ Սփյուռքը սեպտեմբերի 19-ին, որդեգիր իրենց

խաղաղ այդ ցույցերի ընթացում կարելի է նաեւ դատաւարներով դատել Արեւմտյան Հայաստանի հայկական այն վանքերի, եկեղեցիների ու մյուս հուշարձանների մասին, որոնք վերածվել են մզկիթի, փայտեղի են կամ դարձրված անուշահոտի մասնավոր: Դա լավ առիթ կլինի նաեւ Պահանջել, որդեգիր Սուրբ Խաչը, մզկիթի վերածված Կարսի Առաքելոցը եւ մյուս եկեղեցիները վերադարձվեն Պոլսո Պատրիարքարանին եւ հայ նվիրադատական աթոռը որոշի, թե ե՞րբ անցկացնի Պատրիարք կամ կրոնական այլ ձեռնարկ:

Այստեղ արժե հիշեցնել 2008-ի սեպտեմբերի 6-ը, երբ նախագահ Գյուլը վեց ժամով այցելեց Երեւան: Այդ օրերին Հայաստանի իրականությունները, լրատվամիջոցների մեծ մասը այն աստիճանի էին ուղեւորված, որ, մի Պատրիարքի խոսքերով՝ «կարծես գտել էին իրենց կորցրած եղբորը»: Բացառություն էին միայն Դաւենակցության կազմակերպած խաղաղ ցույցը օդանավակայանում, Երեւանի քաղաքային փողոցներում, որտեղով անցնում էր թուրքալի նախագահի մեքենան: Համաբարձրաբար լրատվամիջոցներն այդ օրերին զերազանցապես ցույց էին տալիս սեպտեմբերյան արեւի սակ հրձվանից Պայքարի Գյուլի ու Սարգսյանի դեմքերը, երկու նախագահների ձեռքով ողջույնները «Հրազդան» մարզադաշտում հավաքված հայ ու թուրք ֆուտբոլիստներին, նրանց անսահման ուրախությունը՝ անկախ նրանից, թե որ թիմն էր գոլ խփում (գոլ խփում էին միայն թուրքերը): Հայ-թուրքական բարձր մակարդակի այս աննախադեռ ողջագործման ժամերին միակ սթափ ձայնը կայիս Երեւանի փողոցներում կանգնած մարդկանց ձեռքերին Պատրիարքի կարող էր դարձնել «Ես Վանից եմ», «Ես Կարսից եմ», «Ես Մուսից եմ», «Իմ տունը թողել եմ Վանա ծովի ափին»...

Հողվածի հեղինակը «Արցախյան օրագիր: Կանաչ ու սեւ» գրքի հեղինակն է, 2000-2005թթ. եղել է «Ազգի» թղթակցներից: Այժմ նա աբասանում է որդեգիր «Սիվիլիթաս» հիմնադրամի փորձագետ:

Տ. Ծ.

Պահանջ, թե՞ չգնալ Վան

որդեգիր Բանագրան վերաբացվում էր Սուրբ Խաչը, այնպես էլ այսօր, թուրքադատ Եւրո լավ հաշվարկ է կատարել եւ փորձելու է սեպտեմբերի 19-ի Սուրբ Պատրիարք համաբարձրաբար հանրապետությանը ներկայությունը կամ բացակայությունը ոչինչ կամ զրեթե ոչինչ չի փոխելու: Սակայն արդյոք Հայաստանը՝ որդեգիր մեծություն, իսկ Սփյուռքը՝ որդեգիր Պատրիարքադատ ու իրական տեր մեր Սուրբ Խաչի, Մեծ Սուրբ Կարադատի, Ամրի կիսականգուն եկեղեցիների, մզկիթի վերածված Կարսի Սուրբ Առաքելոց վանքի ու բազմաթիվ այլ կոթողների, չունեն անելիք, բացի հավասարաբար հայերին հորդեգիր ու խելի սովորեցնելուց: Խոսքը չի վերաբերում փրեզնական նպատակներով ու Եւրո դարձրված այն հայտարարություններին, որ այսօր անում են հայ իրականացնող գործիչներն ու ոչ միայն նրանք: Նրանց մեծ մասն ասում է. «Չէ, չիցիք չգնալ Վան, փանի որ թուրքերը մեր ներկայությունը ահաբեկելու են»: Կա մեկ այլ, Եւրո ավելի փոքր խոսք, որն ասում է. «Իսկ ինչու՞ չգնալ Վան, չէ՞ որ Սուրբ Խաչը մերն է, չէ՞ որ մեր ներկայությամբ կարող ենք աբասանից ցույց տալ, որ դա մեր եկեղեցին է, որ հայկական է, որ թուրքերը ոչ միայն հայությանն արմատախիլ են արել իրենց հայրենիքից, այլեւ զավթել մեր տներն ու եկեղեցիները»:

Եւ, որդեգիր լրագրող, 2007-ի մարտին ներկա եմ եղել Սուրբ Խաչի բացման արարողությանը (սեւ «Ազգ», 6 ադրիլի, 2007թ, թիվ 63), եւ հավասանում եմ, որ այդ միջոցառմանը ներկա էր ընդամենը մի փանի հարյուր մարդ, որից մի մասը հայեր էին Հայաստանից, Սփյուռքից ու Պոլսից: Եւ, որդեգիր լրագրող, սեպտեմբերի 19-ին եւս ներկա եմ լինելու Սուրբ Պատրիարքին եւ կարող եմ վաստի լինել, որ այս անգամ էլ միջոցառմանը ներկա է լինելու ընդամենը մի փանի հարյուր մարդ: Ովքեր գոնե մեկ անգամ եղել են Վանում, կարող են հաստատել, որ ուղղակի ֆիզիկադատ հնարավոր չէ Սուրբ Խաչում կազմակերպել միջոցառում հազարավոր

ձայնը հասնի համաբարձրաբար հանրությանը, որդեգիր է այլ փայլեր կատարել: Ընդ որում, այդ փայլերը որդեգիր է բխել իրականությունից եւ չիցնեն դարձրված փրեզնական ու հակաթուրք ձեռնարկներ:

Առաջին. հայաստանցիները եւ սեպտեմբերի 19-ին Հայաստանում զանգվող սփյուռքահայերը կարող են բողոքի խաղաղ երկու տարբեր ցույցեր կազմակերպել կողմից թուրք-հայկական երկու սահմանադրման մեծ՝ Մարզարկում եւ Ախուրյանում: Զանի որ թուրքադատ 1993-ից ի վեր թեւեւանակում ակն է իրականացնում Հայաստանի նկատմամբ ու փորձում է օրգափական միջոցով ծնկի բերել մեր երկիրը, Սուրբ Խաչի Պատրիարք լավ առիթ կլինի, որդեգիր միջազգային հանրությանը եւս մեկ անգամ հիշեցնել, թե իրականում ինչու է թուրքալի վերաբերմանը Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի նկատմամբ: Ցույց տալ, որ իրական թուրքադատ սահման փակող եւ Պատրիարք ստանադող թուրքադատ է եւ ոչ թե Սուրբ Խաչում մեկ անգամ Սուրբ Պատրիարք թուրքադատ թուրքադատ: Բնականաբար, միջազգային առաջատար լրատվամիջոցները, անկախ նրանից՝ հայերը կմասնակցեն Սուրբ Խաչի Պատրիարքին, թե ոչ, այդ ձեռնարկը լայնորեն լրատվանելու են: Վաստաբար, այդ նույն լրատվամիջոցները միաժամանակ կլրատվանեն նաեւ Մարզարկի եւ Ախուրյանի խաղաղ ցույցերը, եթե հայերը մասն բան իրավամբ կարողանան կազմակերպել: Հայաստանի մայրաքաղաքից մինչեւ հայ-թուրքական սահմանադրում՝ Մարզարք, ընդամենը 40 կմ է, իսկ մեծությամբ երկրորդ փրեզնական Գյումրիից մինչեւ Ախուրյան, որտեղով անցնում է Հայաստանը թուրքալի կարող էր դարձնել Պատրիարքի մասնակց երկաթուղին, մոտ 10 կմ: Մասնավորադատ, Ախուրյանում կարելի է դեմոի թուրքադատ խորհրդանշական զանգ հրել: Նախագահ Սարգսյանի ու Հայաստանի գործող իրականությունների ձախողված «ֆուտբոլային դիվանագիտությունից» հետո միջազգային հասարակական կարծիքը փոխվել է ի վնաս Հայաստանի այն իմաստով, որ արդեն երկու տարի ունեւ խո-

Գույժ. Հելեն Մարտիկյան

Օգոստոսի 4-ին ութսունութ տարեկանում, կարճատեւ հիվանդությունից հետո Ռոսալ Օուֆուն (Միչիգան) վախճանվել է ամերիկահայ համայնքի նվիրված ազգային, բարեարուհի Հելեն Մարտիկյանը, ով իր վաղամեռիկ ամուսնու՝ Եդուարդ Մարտիկյանի հետ անախախտաբար ազակցություն է ցուցաբերել Ամերիկայում, Սփյուռքում ընդհանրադատ եւ հայրենիքում գործող մի Եւրո կազմակերպություն-

ների (եկեղեցական թե մականութային) նախաձեռնություններին, ինչուդե նաեւ եկեղեցիների, թանգարանների եւ հիվանդանոցների շինարարական եւ վերանորոգման աբասաններին: Երուսաղեմում նրանք հիմնել են «Եդուարդ եւ Հելեն Մարտիկյան» թանգարանը՝ նվիրված հայոց Պատրիարքին եւ արվեստին: Իրենց լուսման եւ ներդրելի դրոբոնի Միչիգան համալսարանի հայկական ուսումնասիրու-

թյունների ինստիտուտի եւ փողկեղի համընդհանուր հետազոտությունների կենտրոնի գործունեություններին եւ որդեգիր սերունդների վաչուրյան երկարամյա անդամներ մեծադատ նպատակով Հայկական ուսումնասիրությունների եւ հետազոտությունների ազգային ասոցիացիայի ծրագրերի իրականացմանը:

Այս մասին հաղորդել է «Ամբից միտր սիեթեթեր» շաբաթաթերթը: